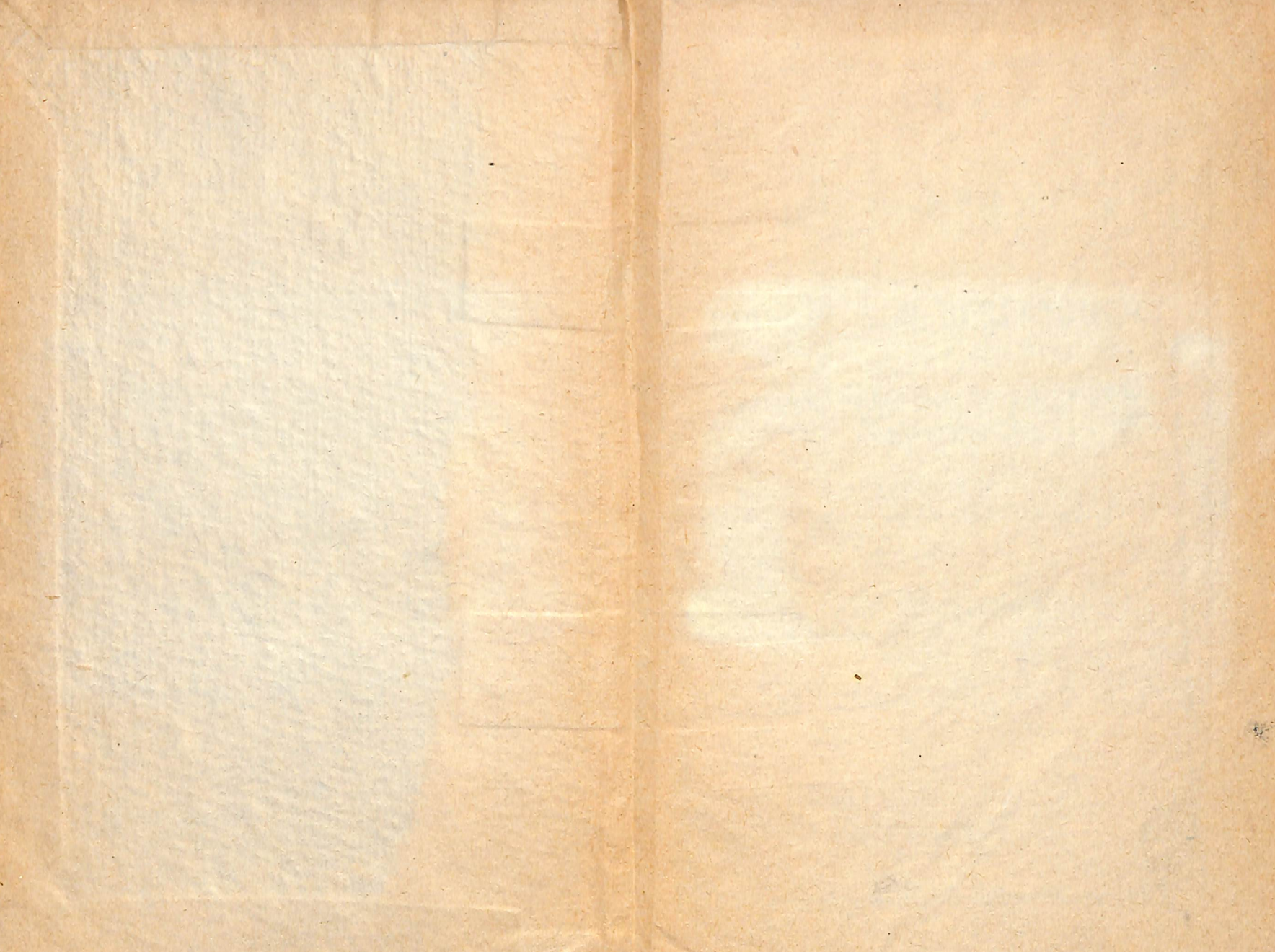

12896

51.95

50.12

1884

Հրատարակութիւն Ն. Սրմէօնեանց

ԿԼԻԹ-ԿԼԻԹ 87

ՎՕԴԵՎԻԼ ՄԵՎ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՎ

ՀԱՅԵՐԷՆ, ՌՈՒՍԵՐԷՆ ԵՒ ԹՈՒՐԿԵՐԷՆ
ԼԵՋՈՒՆԵՐՈՎ.

Հեղինակութիւն

Վ. ՄԱԳԱԹԵԱՆ (ՀՆԵԱԶՄԻ):

ԵՐԿՐՈՐԳ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

891.542-2

5-12

ԹԻՖԼԻՍ

Տպարան Մ. Վարդանեանի եւ ընկ.

1884

891.99

Մ-12

Ի պրոպիւրի պետական արխիւ: Ն 123,

219.

87

ԿԸՌԻԹ-ԿԸՌԻԹ

ՎՕԴԵՎԻԼ ՄԷԿ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՎ

ՀԱՅԵՐԷՆ, ՌՈՒՍԵՐԷՆ ԵՒ ԹՈՒՐԿԵՐԷՆ
ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ.

Հեղինակութիւն

Վ. ՄԱԴԱԹԵԱՆ (ՀՆԵԱԶՄԻ)

1008
36393

62294ա.Կ.

ԹԻՖԼԻՍ

Տպարան Մ. Վարդանեանի և ընկ.

1884

№ 87
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Ի Յ Ի Շ Ա Տ Ա Կ

ՅՈՒՂԱԲԵՐ

ՍԵՐՈՐՅԱՆ-ԻՆՃԻԿՅԱՆԻ

Ի՛ 23-Ն ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1929 Ք.

ՔԻՖԼԻՍ

Дозволено цензурою. Тифлисъ 6 Юля 1883 г.

Типографія М. Вартанянца и К^о, на Троиц. пер. д. № 11

Գ Ո Ր Ծ Ա Ղ . Ս . Ն . Ձ . Ի . Ն . Ք .

Անդրեյ Պետրովիչ Բորչեվսկի — սուս աստիճանաւոր, 40 տարեկան:

Եյենա—նորա կինը 25 տարեկան:

Մուրադ աղա—Բորչեվսկու դրացին, բուքք 45 տարեկան:

Անմաղ—նորա նորին 10 տարեկան:

Պոյուս—Աշտարակեցի կատեպան (այգեպան) 30 տարեկան:

Իվան—Բորչեվսկու տան ծառան:

Անցքը պատահում է երեսան քաղաքում 187 թուականին:

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՁԵՒԵՐԸ.

ԱՆԳՐԷՅ ՊԵՏՐՈՎԻՉ ԲՕՐՇՉԵՎՍԿԻ ՈՍՍԱՍՏԱՊԻՃԱՆՆԱԼՈՐ, առաջին անգամ գուրս է գալիս խալթով: Իսկ երկրորդ անգամ՝ վոյեննի սերթուկով: ԵՆ ԷՆՆ նորա կինը, տանու հագուստով: գլուխը բաց:

ՄՈՒՐԱԳ—ԱՂԱ նոցա դրացին, թուրք, գլուխը ածիլած, գտակը թարաքեամի կոյօր գտակ կարմիր մորթից—կարճ շապիկ, արխալուզը սև լաստիկ, կուրծքը անկոճկիլ թեքերը բաց, շալվարը կապոյտ մահուդ, գոտին հասարակ չիթից, թեքերը կարճ գէյմա, նրա վրայից արայ, ոտքին կարմիր գիւլպայ և բարձրակրունկ քոշ մատները հինա գրած, միրուքը կոյօր և կարճ:

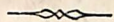
ԱՀՄԱԳ նորա որդին, կապոյտ արխալուզ, կուրծքը

անկոճկիլ չիթից գոտի, գլխին մի սպիտակ թաջ,
 ոտաշորը սպիտակ և լայն, սպիտակ գիւլպայ և քոշ:
 ՊՕՂՈՍ ԱՇՏԱՐԱԿԵՑԻ կատեպան, կօլօր հասարակ
 մորթիից գտակ, սպիտակ հասարակ շալէ չէր-
 քէզի չուխայ փէշէրքը ծալած մին միւսի վրան ետևում
 և մէկի ծայրը ամրացրած գոտիից—կաշիէ գոտի,
 խանշալ հասարակ, ոտաշորը կապոյտ, զանգեալ և
 ոտքին չուստ:

ԻՎԱՆ առ հասարակ դէնշչիկի հագուստով:

ԿԸՌԹ-ԿԸՌԹ

(Տեսարանը ներկայացնում է եւրոպական ձևով զար-
 դարած սենեակ):

ԻՎԱՆ (ձեռքին աւել):

Տուտի պրօպրետ! Ա, յէգ, էյ բօղու, զարբը,
 շո սեւօղնեայ բաժդէնիե կումնուշի Մատ-
 րեօնի: Անա բուդետ սերչատ նա մենեայ,
 նա դօ բի էյ կրասնենի պլատօջեկ կուպիտ
 (Թողնում է աւելելը, հանում է գրպանից
 օղի եւ խմում է): Զա միջօե զդրա՛վիե կու-
 մնուշի Մատրեօնի: (Շիշը ձեռքին, երգում
 է եւ շիշը դնում աթոռի մօտ) 'ի կումնուշ-
 կայ, ի գալուբուշկայ, կումայ մայեայ, կու-
 մայ մայեայ, կումայ դս՛շէնկայ եւ այլն: Անէ
 սխադիտ—լի կը նեյ պակուդայ մայի սպետտ.
 (սրբում է) սնեսու էյ կուրիցու, ա կուրիցա
 ժիրնայեայ, տօջնօ մայեա Մատրեօնա, առ-
 դամ էյ չագրու, շո նա-մէդնի ստատչի ու
 արմեանի յա դվարէ, զա էտօ բաղօլ պէտ-
 նադըրա պաղէլույու եեօ, ա զափորա առփե-
 դու նա մայդան էշակա, պրադամ ելօ իկուպլ-
 յու նա վիրուչկու էյ նա սլատիե, տաղդա

անա մենեա օչէննա բուգէտ լիւբիտ: Ա եա
 դումայու արմեանկա ի տեպէր բուգանտսեա
 զա չագրու: Եդու: Վիժու: Վարատայ ատ-
 վօրենի, սմատրիու. . . , տամ—աժ վա զվա-
 րէ, նա վերեօվկէ բաղվէշէնը մընօգօ բէլիեա:
 Եա տուգա: սկամանդովալ բաղ, դվա, տրի,
 ի ըս չագրոյ պօգ միշկոյ պաեալիլսեա եա
 նա ուլիցէ, տօյլիօ, տօյլիօ պրաշօլ դվա շա-
 գայ, սլիշու արմեանկա ի՛ ի՛հ. . . կրիչիտ,
 Ֆօղիմ գլուխտ, դա Ֆօղիմ գլուխտ: Ա եա
 բուտտօ նա սամօմ տօ դէլէ գլուխ. մալչ-
 կոմ պրապօլզ դօ գրուգոյ ուլիցի, ա ատ-
 տուգայ դրալկայ ի զագալ. (երկու մատով
 չըթտայնելով):

ԵԼԵՆԱ

(Կողմնակի դռնից երեւալով): Շտօ տուտ
 զամէշկալսեա. իգի, պասմատրի խտօ տամ
 ըստուչխտսեա վը կալիտկու (կրկին հեռա-
 ռանում է):

ԻՎԱՆ

(Ետեւից) Իդու, բարինեա, իդու (մի կողմը).
 Պրրակլեատիա չուտ սվէտ պաղիմաիւտսեա,
 գգէ տի տուտ ուսպէեշ սխադիտ կը Մատ-
 րեօնէ:

ԵԼԵՆԱ (դռնից)

Սկարէյ ժէ.

ԻՎԱՆ

Սէյ չաս:

ԵԼԵՆԱ

(Իեմը դուրս գալով եւ աթոռները կարգի
 գնելով) Ուժ ուսպէլ նալիզատսեա: Կակ տերէ
 նէ ստիգնօ, իվան:

ԻՎԱՆ

Եյ բօղու, բարինա, եա սեւոդնեա նիչուտ
 նէպիլ:

ԵԼԵՆԱ

Բաղվէ նէ վիգատ նա տվաեօմ լիցէ: Շտօ
 տի բասկաղիվաեշ:

ԻՎԱՆ

Եա տօլիօ ադին գլատօկ վօդըչկի գլատ-
 նուլ, բարինեա. իզվինիտէ, բօլշէ նէ բուգու:

ԵԼԵՆԱ

Խարաշօ, իգի, իգի. տամ ստուչատսեա
 (Իվանը շտապով դուրս է գնում: Ելէնան
 ետեւից): Նու դա, տօյլիօ ադին գլատօկ,
 դա տի չերէզ կաժգուչու մինուտու գլա-
 տաեշ կակ պօ բէցէպտու (գտնելով օղիով
 շիշը աթոռի մօտ) Կակ ժէ, օն ադին գլա-
 տօկ տօլիօ գլատնուլ, վիգնօ: Վօտ անա,
 տօչնօ ըզգէս բասպիլօչնայեա, վը կաժգօմ
 ուգլու ու նեվօ դալժնա ըստայեատ բու-
 տիլկա ըս վօդկօյ (հոա է քաշում). ըսկա-

զանօ՝ «սալղաթ» ի կոնչէնօ, եջօ բօժեւ-
սա «եյ բօղու նէ պիլ բարինեա»: Լիշ բի բըլա
փօտկայ, ի գօրեա մալը. սլօլօմ՝ նէտ դ նեան,
կաղգայ բի օն նէ բըլ պեան. (Իվանը ներս
է մօնուլմ)՝ նու շտօ՞ խտօ տամ տակ րանօ
զատուչալսեա. նի տալարիշչի-լի տվայի:

ԻՎԱՆ (վեզը բորելով)

Կակօյ-տօ տատարին բարինա սպրաշիվաեու:

ԵԼԷՆԱ

Ապեատ վըրեօտ: Կաժէտսեա տերէ տրուդ-
նօ ատուչիտ:

ԻՎԱՆ

Եյ բօղու, բարինեա, եա սալօէմ՝ նէ վի-
նօլատ:

ԵԼԷՆԱ

Դա տի րազվէ կաղգայ նիբուդ բըլ պրալէ:
Տի վսեղգայ ի վսեօ դէլաեշ նա պերեկօր:

ԻՎԱՆ

Եա ստարաիւս ուգագիտ վա վսիօմ:

ԵԼԷՆԱ

Ի պատամու վսեղգայ, նէ ուբերալ կօմ-
նատի, բէժիշ նա բազար:

ԻՎԱՆ

Նէ վսեօ րալնօ՞, բարինեա:

ԵԼԷՆԱ

Կակ ժէ վսեօ րալնօ. նէ ուսպէեշ պրօ-

դրաթ գլաղա, տի ուժէ նա բազարէ, ի
ուժէ վազվրաշչաեշսեա ըս կրասնիմ նօսօմ:

ԻՎԱՆ

(Մտաով քիթը ցայց տալով) Էտօ ատ խօ-
լօղու. . .

ԵԼԷՆԱ

Լէտօմ դա ատ խօլօղու: Տակ տի վէրնօ
ի բուտիլիու պատամու ըզգէս ըսպրեատալ,
ըշտօբի նէ ատմարաղիտ վօղկու:

ԻՎԱՆ

Էտա բուտիլիա ըս պօստնիմ մասլօմ, Եա
իմ ըստուլեա վիտիրալ:

ԵԼԷՆԱ

Պէրէստան գլուպըտի րասկաղիվատ: Ա
ըշտօ, տատարին ուշօլ:

ԻՎԱՆ

Տօչնօ տակ: Եա բսկաղալ, ըշտօ բարին
իզվօլիտ պաչիվատ: (լսվում է դռան բաղխոց).

ԵԼԷՆԱ

Ըշտօ տի վիդումիվայեշ: Բարին դալնօ
վստալ: Վօն կաժէտսեա տպետտ ստուչատ-
սեա: (Իվանը գնում է): Ախ, կակ օն լիւբիտ
վրատ եժեմինուտնօ: Վչէրա պրինեօս վմէս-
տօ սէլտէրէեա, կրէսալատ ի ուվէրեաեա մեն-
եա շտօ էտօ սէլտէրէյ. ա կաղգայ եա րազսեր-
դիլատ, տօ օն ստալ ուվէրեատ մենեա, շտօ
սէլտէրէյ ի կրէսալատ՝ էտօ ադնօ ի տօժէ:

Էթեմինոսուոնո պեան. Ա եյ բօղու, գաւարիտ,
նի կապի նէ պիլ. Ի վէդ տակայա սվինեա:
Նապրիմէր, վազմեօտ, պիլենէտ նա տարել-
կու ի տըրիօտ սվայիմի պարտեանկամի ի
ուվէրեանտ, ըշտօ ատ սիլենէյ բուդէտ լուչչէ
բլէստէտ տարելկա (գնում է մի կողմով):

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

(Մտնում է միւս կողմից. իւր որդի Ահ-
մադի ձեռքից բռնած-սալգաթին) փաշօլ
դըռեաք, եաման զադամ, շախան կուշայ,
թուլթ ըւաբաթայ: (Ահմադին) սաբր էյլա
օղլըմ, սաբր էյլա. ինդի ուռուս գեալը դի-
եարամ վերսըն սանըն թուփուղընը: Ադընը
դա բիլմիրամ բոլ էլի գաղղլմիշ ուռուսըն.
սօփ դբր նեա զեահրուճարդը. Եօխ—բօրշ—
օղլը թափտըմ:

ԱՀՄԵԱԳ

Փօմփուլու թուփուղըմը վերսըն դադաշ,
էօղգեաւին իստամեանեամ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Բեաս, բեաս, սեան սաբր էյլա. փօմփուլ-
լու թուփուղընը ալլամ:

ԱՀՄԵԱԳ

Դադաշ, մեան գեօրդըմ. օ փիտան սալգաթ
նեադը քի ինդի կափիի աչտի, օ թուլթուի
թուփուղըմի: Դալըսիջաղ բու եալեայ քիմի
կաշտըմ, նեակեադար իսիշ, իսիշ գէդըմ:

վերմադի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Դանըշմայ, օղուլ, ուռուս գեալըր. (ոտքի
ձայն):

ԱՀՄԵԱԳ

Հանը քի: Հէշ քիմ գեալըփ էյլամիր:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Պիշ, էյլա բիլդիմ գեալիր բու էլի դա-
ղըմիշ, հալա գեալմամիշտեան բու կադար
խեօփլանըրամ գեալանդա քի լափ դիլիմ
թուլթուլաջաղ (ոտքի ձայն): Աուլաղ աս,
դիասան գեալան վար:

ԱՀՄԵԱԳ

Գեալեան էրմանիդը, ուռուս դազիլ:

ՆՈՅՆՔ Լ ՊՕՂՈՍ:

ՊՕՂՈՍ

Այ, ալլահ սախլասըն, աղա Մուրադ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Խօշ գեօրդըք, պարըն Փօխօս, քէֆըն նէջա-
դը. եախշի սեան մը:

ՊՕՂՈՍ

Եախշիեամ, ամմա բու գիւն քէփըմ խա-
րաբ օլդի, բու բօղբաշ օղլի ուռուսըն սալ-
գաթի, էշագըմի օղրուփ. գեալմիշամ շիբաթ
էլաջաղամ:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Օլան նեա եաման սալգաթ տը բն: Բի-
ղիմ գա բիր թուլուղըմըղի վերմըր, ուշաղ,
ախշամքիմի բուգիւն աղլիլի, ինդի մեա-
զեասի օնդա դը նէջա կանդրաջաղամ սեօ-
ղըմի ուռուսա:

ՊՕՂՈՍ

Սեան դա ուռուսջա բիլմիրսան:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Եանի բիր կօլա բիլլամ:

ՊՕՂՈՍ

Մեան էրմանիջա գիաջաղամ:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Էրմանիջա օնա հեչ զադ կանդրմաղ օլմաղ:

ՊՕՂՈՍ

Նիեճա:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Դահա բունըն նիեասի եօխորը, կամմաղ
վեասսեալամ, գէնա մուսուրմանջա գէսեան
բեալբեա. . .

ՊՕՂՈՍ

Եռուի հա. . . նիեա էրմանիջաղ բիլմաղ,
մուսուրմանջաղ բիլաթ:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Ախար էրմանի գիլի բիր դիլ գեայիլ, քի
օնը ագամ դանըշն, նեա բիլիմ հարդան

չըխարդըփսըզ օնը:

ՊՕՂՈՍ

Էրմանի գիլի հարդան չըխըփ, օլի հարդան
չըխըփ, գիլ դա օրդան գաթըրըփ:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Բիլղըմ—պարըն Փօխոս, ամմա ինջինմա
միաննեան, վալլահ գիլընըզ նեամեարբութ
դիլ դը, փիս դիլ դը:

ՊՕՂՈՍ

Վա՛հէ. . . իշի պըկու. . . օղարթանա փիս
օլդի, քի մուսուրմանջա գիլդան դա փիս
օլդի:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Բիր գիլըն դանըղըղի եագեար ագամ բիլ-
մասայ հարդա լայիղորը դանըմաղ փիսորը
քեաս նեա գը:

ՊՕՂՈՍ

Նէջա՛ քի բիլմառա հարդա.

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Բախ գէյիմ: Առուսըն գիլընի դանըշա-
սան միւթաշախիստ ագամլար կուլուղընդա.
—զաջըմըղվօլթ, մալչիթ—վաշբալպօրօթ, փը-
րաշայթ սաբաք: Գիւրջի գիլընը, գեօղալ, գեօ-
զալ խանըմլարինան դանըշասան. շէնի ճիրիմ-
մեայ. . . վո՛ւյ, վո՛ւյ, վո՛ւյ (Մէջքը շարժելով):
Մուսուրման գիլինի, դանըշասան կալբիեա-
թլի մեաջլիպարդա մեասալան, սաֆայ գեալ-

դըն, մեանրմ սահարմ, օքի կալգի էրմանի
դիլի, օնըդա դանըշասան, մեասալան ֆիլան
երդա. . . . ջանընա սաղլըղ. . . Փօխօս. . .
ոնսէս. . . լաւէս. . . Փիլիպօ՛զգ. . . Մառաը-
ռուս. . . քէլթեանը, քեարթեանքեալի:
Պեան՛, պեան՛, պեան՛, կարիք դիլ օլգի:

ՊՕՂՈՍ

Սըզըն Ալիդուլի եախշիզըր:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Օդա սրգին Մեարքեարա քիմի բիր շէյգըր:
Բուլար քեանարգա կալսըն, Փօխոս խոնախայ,
գեալսանայ գէդաք սուգդա շիքայաթ էյլի-
եաք, բիր քի, բու Առուս բիզիմ գիլիմիգի
կամմիաջալ, բիրգա քի եօզ սալգաթընը
կոյուփ բիզիմ թարաֆըմըգի թուլթմազ: Ջը-
հաննամ-սուգդա հայա բիր բիաբիր օլի,
թուլուղ ինան էշշեաին օղուրրուղոնի ու-
ռուսըն բոյնընա կոյալար ջանըմդա դեարդ
կալմազ:

ՊՕՂՈՍ

Սուգա գէգարամ, ամա փուլ հանրանդըր:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Փուլը նէյնըրսան:

ՊՕՂՈՍ (մատնեբուլ հաշվում է)

Ագլակաթ փուլ վէր դէյիր, պըրվօճիք
դէյիր, հարգան ալըմ, հալա ստօրօժ դա
դէյիր վէր. . . . :

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Կարիք սեօզ գէգըն, փիլիօճիք դէյիր,
ստօրջ դէյիր, բեաս բէյլա մահլըմ բուրա-
դա փուլսուղ կուրթարջաղսան:

ՊՕՂՈՍ (նստում է աթոռի վերայ)

Փուլսըղ օլմազ ախըր, Աղա—Մուրագ, սան
բիլմիրսան բու ադվօկաթլարը: Բիր ադա-
մա ման չախըր սաթմիշտըմ՝ փուլի վէր-
միրգի, սուգդա շիքաթ էլադըմ ադվօկաթ
դա թուլթում: Ադվօկաթ մաննան կա-
բախջայ օն մանաթ փուլ, իքի բաթման չա-
խըր ալգի, սօրա գէթտի սուգա: Սուգիա
մանա աթկազ էլագի գէգի իսպաթըն եօխաը:
Համ չախըրըն փուլի գէթտի, համդա ադ-
վօկաթա նահախ փուլ վերզըմ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (նոյնպէս նստում է)

Ադվօկաթտան փուլնը նիեա գէրի ալ-
մագըն:

ՊՕՂՈՍ

Նէջա ալըմ, դէիր ման դահմաթ չաքտըմ,
դանըշտըմ սուգդա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Էրմանիսեան, գէնա կօրխա, կօրխա իշ
թուլթուրսան, նեա հեագդի վար վէրմասըն:

ՊՕՂՈՍ

Դէիր ման դակօնինան իշ թուլթիրամ,

փուլի դա վերմանամ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Բեաս քի զօկունինան իշ թութուր, իշի նեաիւչիւն ուգուզուր (ձեռքով իւր միրուքը բռնում է): Երմեանի մեան կօրխրրամ բուրգա դա խարաք էլիասան իշիմիզի: Էշշեակ դա եալգեան գէթսըն, թուլուզ դա:

ՊՕՂՈՍ

Բուրգա սուջուլի վերարամ, ալանի գեաթրարամ, փշատ գեաթրարամ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Գէնա էրմանիլիին թութուի, փշատ նեազը, օլան:

ՊՕՂՈՍ

Իգգա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Էլա դէ դա: Մեան բէլա բիլիրամ բու ուուու ուլը ուուու, սեանըն փիշատընը երեան, աղա սալգաթ, դա թուլուզը երեան, էշեայի դա անկրգա, անկրգա մինայ գեազայ:

ՊՕՂՈՍ

Աղզընը խէյրլի աշ, սեան ալաւ:

ՆՈՅՆՔ ԵԼ ԻՎԱՆ:

ԻՎԱՆ (Աղա—Մուրագ եւ Պոշոս կանգնու մեն)

Սէյ չաս բարին պրիգեոտ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Կամնաղըմ կուրբանըն օլըմ, բիրգա դէ գեօրըմ:

ԻՎԱՆ

Շոտ տի տօլիույեշ մեայեա բիլմեազ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (մի կողմ)

Իւզ անգ իջասան հէջ ինանմանամ: Եանը գէգըղը դը քի բիլմիրամ թուլուզի քիմ թութուի: (Իվանին) Մայա դա բիլմաղ, ամմա բարին ձուրթընի, օնդա թափլլի:

ԻՎԱՆ

Սկազալ եա, շոտ բարին սէյ չաս պրիգեոտ: Շոտ փէ տի եշյօ խօշեշ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (մի կողմ շրջուելով)

Վեայեադեազինայ բազարդա մուսուրմանջա դանըշըր, բուրգա նէթուլ: նէթուլ էլիիր:

ԻՎԱՆ

Գօլօրի չեւօլեշէսկիմ եազիկօմ: Եա տէբեա նէ պօնիմայու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Ալլա՛հ աբպեար, գեալ բու հէյվանայ սեօզ կանգըր, բու նա թալէիդի իշինա դիւշտըմ, կանդրա դա բիլմիրամ:

ԻՎԱՆ

Վակիեա կանդալի: Օն խօշէտ շտօրի մենեա

1009
36393

արեստօվալի իզ զա եզօ կուրիցի. տի վերնօ սոււմա սխօզիչ:

ՊՕՂՈՍ (մի կողմ)

Տղէք, դըմբըզա կըռիւ չի:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԳ (ուղղակի Իվանին)

Սոււմազ դէմըրամ, ա՛յ եօքիւզ, գէթ բարընը չաղըր՝ իշիմ՝ վարօ օնիհան:

ԻՎԱՆ

Շտօ՛, բա՛րին:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԳ

Հը, բարըն, գեթ չաղըր:

ԻՎԱՆ

Տի նագաել մնէ սը սիօիմ «չագիր» դա «չագիր». սկազալ րազ, նու ի դաւօլնօ. Ժգի, պօկուդա պրիդեօ:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԳ

Ջանըմը բուրամայ (օձիքը ցոյց տալով) եթըրդըն աղա սալգաթ:

ԻՎԱՆ

Պէրէստան վօրչատ, սաբակա:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԳ

Հէյվանըղընա բախըն, սաբաք եօզի դը՛ մեանայ գէյիր: (մատը թափ է տալիս) Սեասընը քեաս, անդօլտուն ալլաչայ՝ կաբուրգալարընը իւխլայ էլարամ, բեաս դեագիլ

Թուլուղըմի օղրիլիփ, գեալըփ չալայ (ձեռքերը մէջքին դնելով) ճըրթը վըրթը էյլիիր: Տուվլայա կազամաթ սադիս, տուայա սիբիր բաթայ:

ԻՎԱՆ

Պօշօլ տի կչօրտու:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԳ

Աղա սալգաթ, խաթանը սօլ մեաննեան, սեան սեանըն ալլաչն:

ԻՎԱՆ

Մալչատ.

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԳ

Իթիլ ջըհաննամայ դրուռեաք:

ԻՎԱՆ (ձեռքով նշան է ցոյց տալիս)

Նու, տուտ նէ մեստօ տեբէ կրիչատ. իպի վօն:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԳ

Բեաս սեան նիեայ մեանեայ մալչաթ դէդըն, մեան սեանըն մալչաթընամ:

ԱՀՄԵԱԳ

Դագաշ, նիեայ աջըլլանըր բու փիեան սալգաթ:

ՊՕՂՈՍ

Թուրքի խաթէն պակաս չի ըլիլ գլխներիս:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (ԱՏճագին)

Օ մեանայ մալշաթ դէզի, ջաւաբընը վեր-
գըմ աջըզը:

ԱՀՄԵԱԳ

Մալշաթ նե՞տդի քի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Մալշաթ ուուուսիջադ կաթըրայ գիեալար:

ԻՎԱՆ

Նեչեիօ ումնիչատ. պաշեօլ վօն:

ՊՕՂՈՍ

Սա մեր լօքբազ տանուտէրիցն էլ լաւ ա
խօսըմ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Սթուփայ թի էշշեաք:

ԻՎԱՆ

Ստուպայ, (ձեռքից քաշելով) ստուպայ: ա
նէ տօ եա տերեա նակլագու վղաշեյու. (Թող-
նելով) եշչօ նապօմինաեա էշալա, կակժէ
սեյչաս ի պօլուչիշ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Այ քիշի շիքայաթըմ վար, ալլահըն եօխ
մը սալգաթ աղա կուգուրմագըն քի:

ԻՎԱՆ

Եա նիչէիօ նեզնայու, սկազանօ ստուպայ

վօն, տակ ստուպայ (թեւից ձգում է
կրկին):

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (նորա ձեռից ազատելով)

Ջըհաննամ օլ, փիան օղըր, փիան:

ԻՎԱՆ

Նեչեիօ տօրգօվատսեա, ըզգէս նի բազար.
իզի վօն. տատարսկաեա լապատկա:

ՊՕՂՈՍ

Ձէ, էշս կորաւ, էլ ինձ էշ կտայ էս գա-
ղաղած սալգաթը:

ՆՈՅՆՔ, ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ: Եւ ԿԻՆԸ.

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ելէնա, սմատրի ու նաս կակիեա միլիեա
գոստի: (Սօտենալով Պօղոսին) Շտօ սկաժէշ:

ՊՕՂՈՍ

Արեւիզ, գլխիդ մեռնեմ, ափիցար աղա
ջան, ոչ կաժ ա ոչ մանած, հեռի քու սուրբ
էրէսիցը, հեռի էս տանիցը, մեր աւանա-
կընա կորել, վրէն էլ աւելուկ բարձած, էկէլեմ
քէ մօտ գանդատ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ (մի կողմ)

Օն գալարիտ տօ նէ պօ չեղօվէչեսկի, խօտ
տի տուտ լօպնի: (Պօղոսին) Ի՞նչ ա ուզում:
վարօջեմ չտօ եա, նինչա ուզում:

ՊՕՂՈՍ

Արեւիդ մեռնեմ, արիցար սղա, աւանա-
կըս եմ ուզում, քու սալգաթը, (մի կողմը)
ոնց ասեմ՝ գողացել աս, վայ թէ բարկանայ.
(Բօրշչեւսկուն) բերելայ վրէն էլ մըթիքա
բարձած ընդագ էր:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Տի լուչչէ բասուկույ մնէ դելօ, կակոյ
տամ նազագ, նազագ, տի սուգա կօման-
գօւլատ շտօ լի պրիշօլ:

ՊՕՂՈՍ

Չլնի՞ չի ուզում տալիմ աւանակը, գըլ-
խիդ մեռնեմ, աղա ջան, ախըր ասեցի ա-
ւանակս եմ ուզում: (Աղա—Մուրադին) Ա՛խ
թա՛ւրք, քու կռիւն արեց այ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Տի պրօստօ դուրակ, կակ ես վիժու:

ՊՕՂՈՍ

Հը, ի՞նչ ասըմ, հէնց գիտայ քուռակ էր:
էն ժամը քուռակ չէր, աղա ջան, արեւիդ
ղուրբան, մենձ է՛շ էր՝ է՛շ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Սամ տի եշ բրատ, պօգի կա լուչչէ վօն:
(Իւանին) Շտօ տի բէզ բազբօրու վսեակօւօ
օլուխա վպուսկանշ սիւգա:

ԻՎԱՆ

Անի դօ վաշելօ բյաղօրօղիեա իմէլի դէլօ
... (գնում է):

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Դա, դէլօ, կօտօրօտ սամ ալլախ նէ բազ-
բերեօտ:

ԵԼԷՆԱ

Դա շտօ եմու նուժնօ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ա չօրտ ելօ զնաեօ, չտօ օն տամ խօջեօ
աղադատ:

ՊՕՂՈՍ

Չըլի թէ քոթամ ա ուզում: մի քանի
ալանի ունեմ, նրանով բերանը ջրակալացնեմ:
բալքի է՛ըս չըկօրչի: Սըչաս, աղա, սըչաս:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Նուկա նէ բազեասնիտ-լի մնէ մօյ դու-
բալէյ (կանչում է) Իվան, ա Իվան:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Փօղոս խօնախայ, բեարքննան թուլթ, սեան
ալլահ:

ՊՕՂՈՍ

Սեան ղօյդը՞ն, սալգաթայ բիարբուս սօզ
գէգըն:

ԻՎԱՆ (մտնում է)

Վի իզլօրիլի զվանո՞ վաշե բլաղօրօգիէ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ (ցոյց տալով Պօղոսի վրայ)

Ա նու պօպրօբույ, սպրօսի շտօ էտօմնու նուժնօ:

ԻՎԱՆ

(Մի կողմը) Պլօխօ եսլի էշակա օտբերուտ, Մատրեօնուշկա բէզ պլատեա օստանետետա: (Պօղոսին) Բրատ, զաչէմ տի գնաջէլա, գնաղէլա էս տուշնա:

ՊՕՂՈՍ

Էս ի՞նչ ա խօսըմ այ քէ մատաղ: Էշըս դաւայ դա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ (Իվանին)

Կակօյ էշ ու նեիօ:

ԻՎԱՆ

Նէ մօգու զնատ, վաշե բլաղօրօգիէ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ (Պօղոսին)

Շտօ ուտեբեա. պրօպալօ շտօ լի շտօ նիբուդ:

ՊՕՂՈՍ

Ի՞նչ վիշտով, աղա ջան, էշըս եմ կորցրել:

ԵԼԷՆԱ

Անգրեյ Պետրօվիչ, վերնօ օն էշակա պօտերեալ:

ԱՂԱ—ՄՈՒԻՐԱԳ

(Մի կողմը) Անգրը Փէգրօվիչ, բունըն աղըղըր հա, սյ անղըրընա կալսըն բաշընա աղըն:

ԻՎԱՆ

Օն վրեօտ, վաշէ բլաղօրօգիէ, էշակ վօվսէ նի ելօ: Եյ, էյ նի ելօ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Կակոյ էշակ:

ԻՎԱՆ

Դա լիոն, շտօ ունաս նա կօնիւշնէ, տօտ նալիւշեն կակօյու—տօ վօնիւշեյու տրալոյու, ա ու նէվօ դօլօնօ բիտ բէզ տրալի:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Օտկուդա տի պրիգնալ ելօ:

ԻՎԱՆ

Նէ մագու զնատ: (Մի կողմը) Նէ ուդալու նա սչեօտ էշակա վիպիա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Կակ էտօ նեմօգու զնատ, մերզավեյ, լուշէ գօլորի պրալօու:

ԱՂԱ—ՄՈՒԻՐԱԳ (ուրախ)

Մալչաթ դիեարսան:

ԻՎԱՆ

Սլուշայու: Դալիչա եա վիշեօլ նադվօր:

սիժու էշակ էտօտ սամըի, շտօ տէպեր ու-
նաս նա կանիւշնէ...

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Գօլորի, օտկո՛ւգա տի պրիգնալ էշակա,
ա շտօ տէպեր նա կոնիւշնէ՝ էտօ եա ուժէ
ալիշալ:

ԻՎԱՆ

Տօչնօ տակս:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Շտօ՞ տօչնօ տակս:

ԻՎԱՆ (վախենալով)

Շտօ էտօ սամըի էշակ սը վանիւշէյ տրա-
ւփօյ տէպէր ու նաս նա կանիւշնէ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

(Մի կողմը) Վօ՛ւ բալվան, վօ՛ւտ ասեօլ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Նէջա գեօրղըն փաթալընը, եօրգեանմիշ-
տըն մեանի կըսնաշտըրասան:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

(Ի վանին) Դա օլուխ տի տակօյ, ատվեջայ
մնէ նա վապրօս, ատկո՛ւգա տի պրիգնալ:

ԻՎԱՆ

Եա տօլիօ սը դփօրա պրիգնալ նա կա-
նիւշնիւ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Անադւփօր կնամ: կտօ՞ ժէ պրիգնալ, նէ տի՛:

ԻՎԱՆ

Նի կակ նէտօս վաշէ բլաղօրօղիէ: (Մի
կողմը) Վօտ սօլրալ, լիշ բի նէ սօրվատսեա:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ի . . . շտօ էշակ էտօտ նալիւշէն տրալօյ:

ԻՎԱՆ

Տօչնօ տակս:

ԱՀՄԵԱԳ

Դադաշ թոլուղըմը ալ նեա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Սուս օլ գեօրըմ՝ բիր:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

(Պօղոսին): Ա տի գօլօրիշ, ու տերե էշակ
պրօպալ:

ՊՕՂԱՍ

Ես ո՞նց հասկացնեմ էս դանդալօշին
(գռու՛մ է իշի նման, ձեռքերը ականջին
դրած) ըհա՛յ, ըհա՛յ, պրօպալ ավիցար ջան:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Շտօ ժէ տի վեօղ:

ՊՕՂԱՍ

Հա, ավիցար ջան, գլխիդ զուրբան, հէնց

վրդըզալէն էր գնում (Ափսոսալով՝ ձեռքը
ճնկանն է խփում) Ա՛խ իմ էշըս:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Օն նե պօնեա՞լ շոտ լի: Վօտ տուտ շոտ
բիւօ ու էշակա: (Միջքին խփելով)

ՊՕՂՈՍ

Քէ մտտաղ, աղա ջան, էտա հա՛, հասկա-
ցել ես: Վրէն փալան կար, էն ժամը սուտ
չկայ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Դա նե պալան. Նոտ տի վեօղ գուտմու,
արբուղ, եաչմեն, շոտօ:

ՊՕՂՈՍ

Հէնց գիզայ ես ձմերուկի բերում: Նէթ
բարին ջան, ճակատիգ մեռոնը վկայ, աւէլուկ
տաշչի, սխտոր բաշի, ը՛հը՛ էս էր իմ բերածը:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Եա տերեա սպրաշիվայու, շոտօ տի վեօղ,
գուտմու իլի տրալու:

ՊՕՂՈՍ

(Մի երկու ալանի ջիբիցը հանում է եւ
թաւազայ անում) Քոթամը մութը տեղը
լիս կտայ: Հրամէրէք, աղա ջան, տերեւ ա՛
տերեւ: Համեցէք, ալանի անուշարէք:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Բլագօգարիյու, բրատ, էա նե լիւբլիւ էտի
լեպեօշիլի:

ԵԼԻՆԸ (մօտ է դալիս)

Կակի՞հա լեպեօշիլի:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նե զնայու, կակ օնի իխ նազիվաիւտ:

ԵԼԻՆԸ

Դա շոտօ՞ժէ էտօ:

ՊՕՂՈՍ

Կուշայ, կուշայ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նէտ. մի սպերվա պօկօնչիմ ստվօիմ
էշակօմ:

ՊՕՂՈՍ

Ի՞նչ ֆողը տայ իր գլխին Պօղոսը, էշակ
հա՛ էշակը քցել ես ու մի բան չես անում:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Իվան, նուկա պրինեսի նեմնօգօ տօյ տրալի:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուս:

ԵԼԻՆԸ

Նա շոտօ տերէ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ա. վօտ մի ուզնայեմ, եսլի տրաւա ելօ, տօ նէտ սօմնէնիեա, շտօ ի էշակ ելօ:

ԵԼԷՆԱ

Դաւնօ բի տակ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Կաժետսեա եա լօսւնու, պակուդա դօբիւս իստինի: Եա զնաիւ շտօ էտու կաշու մնէ նաւարիլ մօյ Իվան, վոտ ի իմէյ պրիսլուգու . .

ԵԼԷՆԱ

Դրուգօյ բաղ պօսիլաեշ ելօ վազարօդ դա չէմ նիբուգ. նեպրեմեննօ պրիդեօտ սպուստիմի բուկամի, նե դաիւտ բարինեա բէզ գենեգ, ա տուտ, վօտ վիդիշ, բէզ գենեգ էշակա խօչեօ պրիսլօիտ: Նէտ կակ խօչեշ, դրուգ մօյ, աի լուչշե վազմի դրուգօլօ, ա ելօ պեանիցու եա դերժատ նե մագու:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Վտօմ տօ ի սիլա, շտօ տրուգնօ դրուգօլօ վգեատ, եա ի բէզ տալօ չաստօ մենեայու էտիլա դուրակուլ: Պօժալույ դրուգօլօ ի նե դագուտ: Ա. տի միլաեա մանա, լուչշէ բուգէտ՝ եսլի ի վազարօդէ դա գենգի բուգէշ պակուպատ: Վօտ ի վիխօզիտ, շտօ պրիուչիշ սագարօդա բէզ գենեգ տասկատ, պրիսլօիտ ի չուժալօ էշակա: Դա:

ԵԼԷՆԱ

Վօտ տէբէ ի նա, տէպեր եա շտօ լի վինաւմտա: Բազվէ եսլի գաւարեատ պրինէսի նեմնօգօ զելէնի, տօ օն ի էշակա՞ դօլժեհ ուկրաստ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Բէզ սամնենիեա, զելէն դլեա գասպօդ՝ ա էշակա դլեա սէբեա . . . (մոնուժ է Իվանը)

ԻՎԱՆ

Դրուգօյ ու նաս վսագու նէտ տրաւի:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Կտօ—ժէ պրօսիլ տէբէ վսագու նարվատ տրաւի:

ԻՎԱՆ

Վի պրիկազալի:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Վրեօշ:

ԻՎԱՆ

Տօշնօ—տակս:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Պագի լուչշէ պրինէսի մնէ տօյ տրաւի՞ շտօ նա էշակէ բիլա նալիյուչէնա: Պօնեալ իլի նէտ:

ԻՎԱՆ

Պօնեալ վաշէ բլազօրոդիէ: (գնուժ է)

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Սկարեյ (եռեւից)։ Վօտ բէզ տօլիօլիյ։

ԵԼԷՆԱ

Դա օն պրիտօրեանսեա։

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Դլեա չէլօ՞ եմու պրիտօրեանսեա։

ԵԼԷՆԱ

Ա շտօրի նէ օտգալատ էշակա։

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ա, փօտ շտօ. . . . Տակ պակաժու—ժէ
էա եմու, կակ նագօ նէօտրալատ։

ԵԼԷՆԱ

Տի սլիշկում սլաբ, օն տէրեա փօլսէ նէ
բօրտսեա։

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Դա, էտօ վէրնօ. մի ելօ իղբալօլալի։

ԵԼԷՆԱ

Նէ մի, ա պրօստօ տի։ Պապրօբույ, իղրէգ-
կա պրիկրիկնի նա նէլօ, պամատրի կակ
օն իօպրալիտսեա։

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Խարաշօ, խարաշօ, պօսլէ էտալօ եա բու-
գու քրիստոսեա սնիմ ստրօժէ։

ԱՀՄԵԱԴ

Թոլուղըմը ալ, նեա։

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Անկըւմայ. ուռուս կուլաղընը քեասար։

ԻՎԱՆ

Իզփօլտէ։ (բերում է խտը)

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Դօղըրգան, բու սօի օղըր թոլուղը սօի
բիշիրիփ. եմիշ օլսա, իշիմիղ թամամ գը։

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ (ԻՎԱՆԻՆ)

Խարաշօ, պաշեօլ փօն, պակա տի մնէ նէ
նուժեն։ (Պօղոսին) Նու, է՞տօ շտօ-լի տի
վեօզ։

ՊՕՂՈՍ (ուրախ)

էդ, աւելուկ տաշի, սխտօր բաշի։

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նու, սլաւա բօղու, գնաչիտի էշակ ելօ
(Ելէնին) Տի պրալղու սկազալա, մօյ գրուգ,
շտօ օն պրիտօրեանսեա։ (Պօղոսին) Վոզմի
սվօյու տրալու, էշակա՞ ի մոժէշ իղտի։

ԵԼԷՆԱ

Բուգեա տերէ սնիմ տօլիօլատ, վէդ փօտ
եշշօ գրուգօյ ժղեօտ։

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Պրիզնատսեա եա տակ զաինտերէսօլալ-

սեա իմ, շտօ տալօ ի սալսէմ զաբիլ:
(Կանչում է) Իվան:

ԻՎԱՆ

Ձեզօ իղլօլիտէ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ատղայ եմնու, եզօ էշակա սլիւկօմ:

ԻՎԱՆ

Կանկ ժէ ատղատ. մօժէտ՝ նի եզօ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Նեչէզօ ումնիչատ, կաղղա պրիկազիվա-
յուտ տերէ, իսպօլնեայ:

ԻՎԱՆ

Տակ պրիկաժեոէ. . .

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Դան իղի ատղայ եմնու էշակա, պուստ
իղեօտ:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուս: (Պօղոսին) Գնացելա, էշ տուել
ա:

ՊՕՂՈՍ

Մնաս բարին, ափիցար ջան իմ աչկին,
քե հըմայ ալանի կբերեմ: (Գնում է):

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

(Գնալով ելէնին) Եա աէյ չաս բուգու, ա
տի, մօյ գրուգ, բազսպրօսի՝ շտօ նուժնօ

էտօմնու տատարինու:

ԵԼԷՆԱ (Աղա—Մուրադին)

Ա տի՞ զաչէմ պրիշօլ:

ԱՂԱ—ՄՈՒԲԱԳ

Իզղրասթի փօժօլիսթա, էթա փիան սալ-
դաթ մայա իճթօ խօչիշ:

ԵԼԷՆԱ

Նտօ՞ տերէ նուժնօ:

ԱՂԱ—ՄՈՒԲԱԳ

Մայիան. վօթ սագիս սարայ, տիօյ սուգի
սագիս սարայ, (Ահմեդի վերա ցոյց տալով)
էթա մայեայ մալչիք:

ԵԼԷՆԱ

Գավարի եասնէե. եա տէրէ նէ պանիմայու:

ԱՂԱ—ՄՈՒԲԱԳ

էթա ազին բօլշօյ, մինօգօ. . . մալինգա,
մալինգայ, կըռթը, կըռթը ըզդէս սուգի:

ԵԼԷՆԱ

Նտօ տակօե՞, կիրտի, կիրտի:

ԱՂԱ—ՄՈՒԲԱԳ

Նեզնայիճ, կուկկուլիկո՛ւ, վօթ:

ԵԼԷՆԱ

Նէտ, նիզնայու:

ԱՂԱ—ՄՈՒԲԱԳ

է՛հ թաքոյ, եալիթսին բաբինկայ կուկկու-

լիկո՛ւ:

ԵԼԷՆԱ

Նու, նու, զնայու պէտուխ շտօ-լի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Վօթ, կուկկուլիկու ժէնա սուդի սադիս:

ԵԼԷՆԱ

(Ձայն տալով) Անդրէյ Պետրովիչ, ա՛ Անդրէյ Պետրովիչ (Իվանին) Պազալի բարինա, եա ելօ նե պանիմայու:

ԻՎԱՆ

Ի բարին նէ պայմետ ելօ:

ԵԼԷՆԱ

Տակ կա՛կժէ տուտ բրիտ:

ԻՎԱՆ

Պրիկաժիտէ պրօգնատ, դա ի տուկօ. էտօ լուչճէ բուդէտ: (Մի կողմը) Ի կուրիցա տաղդա տուլօս:

ԵԼԷՆԱ

Տերէ նի սպրաշիվայուտ, շտօ զէլատ. լուչճէ պազալի բարինա:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուտ: (Գնում է)

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Խանրմ, ա՛յ գեօզալ խանրմ:

ԵԼԷՆԱ

Ա՛յ չաս բարին պրիդետ, եա տուօելօ եազիկա նէ պանիմայու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Հեարչեանդ բիլմաղմ, ամմա խօրօշով:

ԵԼԷՆԱ

Նօ ինտերեսնօ զնատ, շտօ՞ օն խօչէտ սկազատ: Նէ պատէրեանլի օն էշակա:

ԱՀՄԵԱԳ

Բու խանրմայ դէ՞դըն, դադաշ, փոմիուլու թովուղմը վերսըն:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Դէդըմ բեաս, խանրմայ կուրբան օլում: օդա բույուրդի սալգաթայ. գէթսըն գեաթըրսըն: (Ելէնին) Գեօզալ խանրմ, բու քիչկինա, մայչիք օլմիեաիդի թօվուղ նեա դը քի, ջանըմը դա կուրբան էլարդըմ սեանեա:

ԵԼԷՆԱ

Եա րա՛դա, վիսուշատ տէբեա, տօյկօ բիլմի: (գնում է)

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (ետեից)

Ա՛յ օ դիլինը էյըմ, նիեայ բիլմի, նեազըր խանրմ: Հէչ Շա՛հ—Աբբասըն դա բիր բէլա խանրմը եօխ իմիշ: Արվադ կըսմի բիր էյլայ շէյ դըր, քի նեա կեադար եախշի սախիասան, ղի՛ննեաթլը, եասասուրը, բիրա բէշ,

բիրա օն, արթար օնըն նազինան կեամդեա-
սի: Բիզլար արվադ սախլամըրըխ քի, արվա-
դը բիւքիւրիւք չեարշով իչինա, իւզիւնեայ
չեաքըրըք իւրբեանդիի, ուզախտան բախան
ալէյբանիա բեանդագը. բաշ, հինդ գիրդա-
քեանը, բոյուն, արմըդ սափը, այազլար,
բալաբան չուբուզը. բուզը բիզիմ արվադ-
լարըն լիբասը: (Մտնում են զանազան գըն-
ներից Բօրշչեւօկի եւ Ելէնան)

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Տի զվալա՞ մենեա:

ԵԼԷՆԱ

Դա զվալա, բասպրասի սամ էտալօ տա-
տարինա, եա պրիզնայուս նի չեւօ րօվնօ նէ
մագլա պանեաու իզ ելօ սլով: Եա տէբէ ադնօ
սկաժու, ժիվեա վէտօմ կրայու նէաբխա-
դիմօ նաուչիտսեա ի գավարիտ պօ իխնէմու:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Վէրնօ: (Մուրագին) Նու, զգրավստվոյ
կեալբալայ գադժի, շտօ նուժնօ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Իզգրասթի փօժօլսկա, եա իճթօ զօլօրըմ
թի զանըմ նը-փանըմայըշ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Դա բրատ, էտօ վէրնօ. եա տէբեա նէ
պանիմայու, ի եդվա-լի պայմու, եսլի վսեօ

բուդէշ տակ բալտատ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (ջոյց տայով Ահմադին)

Նու մայա մալչիք:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Օչեն պրիեատնօ, ա տի՞ կտօ. սնաչալա
րէկամենդույսեա սամ, ա գատէմ մալչիկա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Մայեա, սուգի սագիս սարայ չեալավէրը
վեա:

Պայդում կարաբաղ

Պայդում գեանջեայ,

Խանըմ օ աղ բուխաղ

Եամիմ դօյուլնջաղ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Խարօշանեա րէկամենդաղիեա. նեչէվօ սկա-
զատ: Նու դա, պանիմայու տէպէր, զնաչիտ
տի մուլլա, իլի պէվէց, ա սիւդա զաչէմ
պրիշօլ կա մնէ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Քամնէ նէթ, բարըն, իզնայիշ, մայեա մալ-
չիք ութուրում, վիչիրում ու, ու, ու:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Տակ մնէ տօ շտօ զա դէլօ, շտօ տվոյ
մայլչիկ ուտորմ վեչերում ու, ու, ու, դա
րազվէ եա վինավատ:

Դա կանկ ժէ տի սմէլ բէզպակօիտ մենեա:

վօտ նարօդ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Նէթ, վօթ, աղա սալդաթ կարափշիք ու-
շաղըն թուլըղը:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Տօլուխ, շտօ տակօյ տօլուխ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Է՛հ, բարըն, էթա, իշթօ, արզըմայ միւթեա-
վաջջէհ օլ, աղին բալշօյ, մալինգայ, մալինգայ,
կըռթը, կըռթը ըզգէս սուղի: Ինդի դա
կամմասա, լափ հէյվանդը:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Կանկ, շտօ տակօյ կիրտի, կիրտի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Եաիցին բաբինգայ, նիզնայի՛ն:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Դա չորտ սամ նէ ըազբերեօտ, կտօ տամ
եայցին պապենկա:

ԵԼԷՆԱ

Դա պետուխ ժէ, մօյ դրուգ, կակ տի նէ
պանիմայեշ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Բանգվէ . . . պանիմայու, պանիմայու, ա
գայլէ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Իայլէ շթօ: Հայ դիլ հարգասան, բիր
բունըն եօհտեասընեան գեալայգըմ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նու, գաւարի սկարէյ, մնէ նեկաղգա, շտօ
ժէ տամ եաիցին պապենկա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Ախար վօթ թվօյ ժինա, (ցոյց է տալիս
ելէնին), եմու դա ժենա եսթ նե՞ա, կարա-
փիշիք ըուփաթայ, հեար չի մեալիեաթի
բիր զադ դեայիլ, ամմա . . .

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Եմու ժենա՞, ըազվէ՞ ու պէտուխա ժենա,
դա վպրօջեմ, եաիցին պապենկա, վէդ մուժ
ժէ կուրիցի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Վօթ, կուրիթսա սուղի սագիս:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Գավարի, գավարի եա սլուշայու տէբեա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Էթա մալչիք, էյբօխ, էյբօխ բարըն, օ խա-
նըմըն բաշընա անդօլըն, ութուրում,
վիչիբումու, ու, ու, դաւայ թուլուգ: Այ
քիշի աղամաղա նեա դիեար ուռուս:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Տակսօ տվայեմնու, կեալբալայ գաղժի, տօ-
վուխ էտօ կուրիցա, ա կարապշիկ՝ էտօ
զնաչիտ ուկրալի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Մայիա քեալբալայ հաջը նէթ ըաբաթայ,
մայեա Մուրագ—Աղա:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Եա տակ պալագալ, շտօ վէրնօ տի կեալ-
բալայ գաղժի, նու վսեօ ըալնօ՝ Մուրագ—
Աղա, կտօ ժէ կարապշիկ տվօյու կուրիցու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Սալգաթ կարապշիկ, բարըն: (մոնուամ է
իվանը)

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ֆու, տի մերդօտ, իվան, ապեատ օն:
(իվանին) Տի՞ շտօ լի ունիխ կուրիցու պայմալ:

ԻՎԱՆ

Նի կակ նէտս, վաշէ բլաղօրօղիե, անա
սամա պրիլէտէլա կնամ նա դվօր:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Հեալբեաթտեա նէթ, ջիբեայ զիեանդը:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Անա պրիլէտէլա, ա տի պայմալ՝ ի դերժիշ:

ԻՎԱՆ (վախենալով)

Նի կակ նէտս, անա զաշլա նա կուխնյու
ի եա

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Վսեօ ժէ տի պայմալ: տա՛կ շտօ լի:

ԻՎԱՆ

Տակ տօչնօ, եա....

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Պագի ժէ սիյու մինուտու ատղայ ի շտօ-
բի վպէրեօղ տի ու մենեա նէ սմէլ պաղօբ-
նիխ գլուպօստէլ տվօրիտ: էտօ զամեչատելնօ
կակեա սկատինա, սօ վսեխ ստարօն ժա-
լօբա. պակօյա նէտ: Ստուպայ ժէ սէլ չաս:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուս... (հեռանում է)

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Պագի վազմի, գաղժի, սվօյու կուկուրիկու:
Ա տի դրեան, նէ մէշկայ, ատղայ սիյու
մինուտու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Կուկուրուկու նէթ ըաբաթայ, եմու ժէնա
սուղի սաղիս. ա՛յ ուզուն ղուլաղ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նու դա ելօ ժէնու ի դաղուտ տերէ:

ՆՈՅՆՔ ԵՆ ՊՕՂՈՍ.

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Ալլահ սեանի բիզար իւչիւն չեօխ գեօր-
մեասըն, ալլահ եօմրընը ուզուեն էլլասըն,
բու մարալ խանըմը դա սանեայ բաղըշլասըն:
Մարալդը, մարալ, բիր բէլա արվադը օլան
նի՛եա կօջալսըն:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ու մեներա պրօստօ գալաւա բազբալէլա,
նէ պանիմայու. կտօ շտօ մարալ...

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Եանը եա դօլօրըմ, վօթ խանըմ, եախշի
խանըմ, օնա կուրբան օլում:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Դա էտօ, բրատ, նէ տվաեօ դէլօ, եախշի
խանու՛մ իլի նէտ:

ԵԼԷՆԱ

Շտօ՞ օն գալարիտ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Կաժէտսեա տի եմու պանրալիլաս, օն
կակիեա տօ տատարսկիեա լիւբեզնօստի գօ-
վօրիտ:

ԵԼԷՆԱ

Պրագօնի ելօ կչեօրտու. շտօ տի սմօտ-

րիշ նա նէվօ: Վօտ սչաստիե, կօմու եա
պօնրալիլաս՝ բրիտօմու տատարինու:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նէ տօրօպիս, օն բէդ տալօ ույդեօտ:

ԻՎԱՆ (մտնում է հաւը ձեռքին)

Վօտ իխ կուրիցա:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ատդայ եմու: Վազմի, գադժի, սվօյու կու-
րիցու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Օչիմ իսփասիբա, փրաշայթ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Պրաշայ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

(Որդուն) Գէդախ բալամ: Թոլուղը բեարք
թութ. ալլահ բուլարա մին եաման վէրսըն:
(գնում են)

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ախ տի մաշէնիկ, եշօ ըուդատսեա: (Ի-
վանին) Ա, նու կա վէշու եվօ պա սալ-
դատսկի:

ԻՎԱՆ

Էտօ մօժէմ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Վալլահ պօշօլ օլըրամ, սալդաթ աղա, կա-

փրի թափալըրամ գէղըմ, դահա նիեա վո-
րըրսան: (Կուլիսի ետեւից) Այ բազբոննիք,
մաշէննիք սալգաթ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նու դա, վուրիքսան: Մաեօ պօշտէնիե
էտակ օտպլաչիվայրուտ էտի բէստիի զադօբբօ.
ստօ՞րլօ դլեա էտալօ բրիտալօ օսլա գօլօլու
լօմատ: «եաման», գալարիտ:

ԵԼԷՆԱ

Նէ սերգիս, դրուգ մօյ: Տի խօչեշ, շտօբի
կաժդի մնւթիկ օտպլաչիվալ զա դօբբօ դօբ-
բօմ, կողդա նի գգէ ի նի օտ կալօ էտօ
օժիդատ նէ վազմօժնօ:(մոնոլմ է Պօղոսը)

ՊՕՂՈՍ

Աղա ջան, բույուր, աւել պակասն էլ մի-
նաւաթ ենք:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Դա էտօ շտօ տակօե:

ՊՕՂՈՍ

Քէ հըմա փէշքաշ եմ բերել:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Բէշկէ՞շ:

ՊՕՂՈՍ

Քէշքաշ կուշայ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Էտօ շտօ՞ ժէ:

ՊՕՂՈՍ

Էդ, աղա ջան, պօպօքա, մընէլ շաքար:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Կա՛կ. պօպ նա սախարէ. պրիղնայուս նի-
կաղդա նէ պրօբօլալ. պօպօլ նա սախարէ.
Ա նոլժնօ պապրօբօլատ: Նէ խօչե՞շ-լի տի Ելե-
նա, ա: Դա ա՛նի կակիեա վկուսնիեա . . .
(ուտելով)

ԵԼԷՆԱ

Կակիխ տի նաշօլ պօպօլ նա սախարէ
(այլանու մէջը նայուլմ է) տուտ պրօբսօ
արէխի, սախար ի կաժէտսեա կարիցա:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Պուտտ պօ տվօեմնու, ալսեօտակի վկուս-
նիեա. չեօրտ բի իխ պարրալ: (Պօղոսին) Տի
բրատ, Միկիրտիչ:

ՊՕՂՈՍ

Նէթ, ափիցար աղա ջան՝ կլէկչի Պօղոս:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ (շարունակ ուտում է ալանին)

Նու, կլէշչի Պօղոս: Էտօ բազվէ իմեա.
սպեատ տի սկաժեշ, շտօ եա վրդուլիվայու.
Դա ու նիխ վսէ իմէնա տակիեա սմեշնիեա:

ՊՕՂՈՍ

Կլէկչի Պօղոս:

ԵԼԷՆԱ

Կանէջնօ վիդուսիվանէ: Օն վօլսէ նի տօ
գաւարիտ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Տակ կանկ-ժէ օն սկազալ:

ԵԼԷՆԱ

Բազվէ տի կլէշլի՞ սկազալ:

ՊՕՂՈՍ

Մեղայ քեզ Տէր Աստուած, խանու՛մ կլէկչի
Պօղոս Աշտարակ զագիս:

ԻՎԱՆ

Վաշէ բլադօրօզիէ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Շտօ՞ տէրէ:

ԻՎԱՆ

Պազվօլտէ սնէվօ զա սբերեժենիէ էշակա:
Վէդ եա եվօ սուտիի կարմիլ, նա դօրի զա
տրուդի՛ նա վօդըչկու:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ձա կակի՛նա տրուդի: Շտօ տի սգվօրա
պրիգնալ նա կանի՛ւշնյու:

ԻՎԱՆ

Նիկակ նէտս:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ա, շտօ՞ ժէ:

ԻՎԱՆ

Եա սմայդանա պրիգնալ ելօ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ա կանկ ժէ մնէ գօվօրիլ, շտօ սգվօրա
տօյլիօ:

ԻՎԱՆ

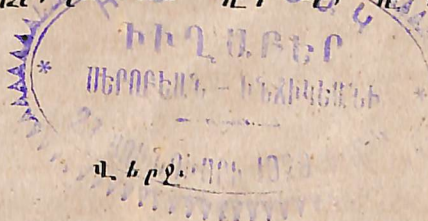
Վի՛նալատ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նէչէվօ վինալատ, մերզալեց, պաշօլ վօն.
տէրէ րօվնօ նիչեվօ նի պեդուետ: Ուկրալ,
դա եշչեօ «դա տրուդի դալայ». Էկա պա-
տրուդիսեա, ուկրալ: (Պօղոսի՛ն) Տակ—կանկ,
կանկ տի սկազալ, կտօ՞ տի:

ՊՕՂՈՍ

Ձահլա տարան էլի, օվվէ՛շ: (Կլէկչի ձեւա-
ցնելով) կլէկչի, խանու՛մ՝ հը՛հ մի՛ն, հը՛ հը՛
մը հը՛ . . .

1771

Die Stadt und Herrschaft

Worms

am 1. Junii 1771

Worms

1771

Worms

1771

Die Stadt und Herrschaft

Worms

am 1. Junii 1771

Die Stadt und Herrschaft

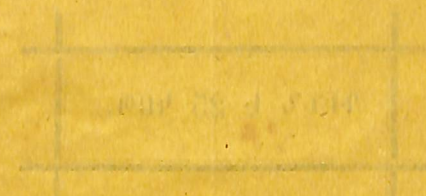
Worms

1771

Die Stadt und Herrschaft

Worms

Worms

Faint, illegible text impressions on the yellow paper, likely bleed-through from the reverse side of the page.

99
20

ԳԻՆՆ Է 25 ԿՈՊ.

Պահեստը գտանվում է Հրատարակչի մօտ՝
Երևանում: Կիմեկ այս հասցեով. ВЪ Эривань.
Пересы Симеопяццу; ВЪ Магазинь „Другъ
Дѣтей“.

2013

12896

